

0.1. Podzemne vode v aluvialnih vodonosnikih v avgustu 2004

0.1. Groundwater reserves in alluvial aquifers in August 2004

Urša Gale

V avgustu so se v večini aluvialnih vodonosnikov gladine podzemne vode zniževale. Pretežni del vodonosnikov ta mesec ni doseglo dolgoletnega letnega povprečja gladin podzemnih vod (pod Hs). Hidrološka suša je zajela celotno Šentjernejsko polje, Čateško polje in Vipavsko dolino, pretežne dele Prekmurskega, Dravskega in Krškega polja, pa tudi dele Murskega, Ptujskega, Mirensko – Vrtojbenkega polja in spodnjega dela doline Kamniške Bistrice. Zaloge nad letnim povprečjem (Hs) so bile zabeležene v predelih Ljubljanske kotline in Dravskega polja. Na Vrbanskem platoju so bile že četrti mesec zapored bogate zaloge podzemne vode (nad Hvp).

V avgustu je na večini aluvialnih vodonosnikov padlo manj padavin, kot je sicer značilno za ta mesec. Povprečje mesečnih padavin je bilo preseženo le na območju Ljubljanske kotline, kjer je padlo do ene tretjine dežja več, kot je sicer značilno za ta mesec. Najmanj padavin je ta mesec padlo na območju Štajerske, kjer je primanjkljaj znašal od ene četrte do ene tretjine vrednosti dolgoletnega povprečja. Večina dežja je padla v petih dvo do tridnevnih obdobjih poletnih nalivov v razmeroma pravih presledkih.

Kot je sicer značilno za mesec avgust, so bile tudi to leto gladine podzemne vode razmeroma nizke. Sušna obdobja so v tem letnem času izrazitejša ne samo zaradi pomanjkanja padavin, ampak tudi zaradi povečane stopnje evapotranspiracije. Tako se je hidrološka suša iz julija nadaljevala v avgust na območju Dravskega in Prekmurskega polja ter v Vipavski dolini, zajelo je celotno Čateško in Šentjernejsko polje ter predele Krškega, Mirensko - Vrtojbenkega in Murskega polja ter doline Kamniške Bistrice. Stanje se je poslabšalo tudi v aluvialnih vodonosnikih Ljubljanske in Celjske kotline, kjer vrednosti zalog podzemne vode večinoma niso dosegle dolgoletnega letnega povprečja (Hs).

Na večini merskih mest so se gladine podzemne vode tekom meseca razmeroma enakomerno zniževale. Največji upad podzemne vode, 234 cm, je bil zabeležen v Cerkljah na Kranjskem polju, kjer je bil pred tem, v mesecu juliju, zabeležen maksimalni dvig podzemne vode (slika 0.1.2.). Na tem mestu je nivo podzemne vode v veliki meri odvisen od zaledja zahodnega območja Kamniško Savinjskih Alp. Tako velike amplitude nihanja gladin podzemne vode so značilne predvsem za vodonosnike s kraško poroznostjo, ki se v kombinaciji z medzrnsko pojavljajo tudi v vodonosnikih Ljubljanske kotline (slika 0.1.1.). Največji dvig podzemne vode je bil ta mesec zabeležen na Apaškem polju v Zgornjih Konjiščah in je znašal 153 cm. Gladina podzemne vode je na tem mestu močno odvisna od vodostaja reke Mure.

Celomesečni podzemni odtoki so bili v avgustu večji od dotokov, kar je vodilo k zmanjšanju zalog podzemne vode. Zmanjšanje zalog podzemne vode je bilo razvidno predvsem na vodonosnikih osrednje Slovenije, kjer so vrednosti zalog povečini padle pod dolgoletna povprečja.

Glede na avgust 2003 so zaloge podzemne vode v letošnjem letu bolj ugodne. Lansko leto je v obravnavanem mesecu na vseh aluvialnih vodonosnikih v Sloveniji prevladovala hidrološka suša. Kjer suše ni bilo, pa so bile zaloge še vedno pod nizkim povprečjem. Izjemi sta bili samo Vrbanski plato in del Kranjskega polja, ki sta pod izrazitim vplivom vodostaja v bližnjih rekah.

SUMMARY

Ground water reserves were low in August. Many parts of Slovenia suffered hydrological drought due to lack of precipitation and high degree of evapotranspiration. The reserves in August were quite normal for summer.

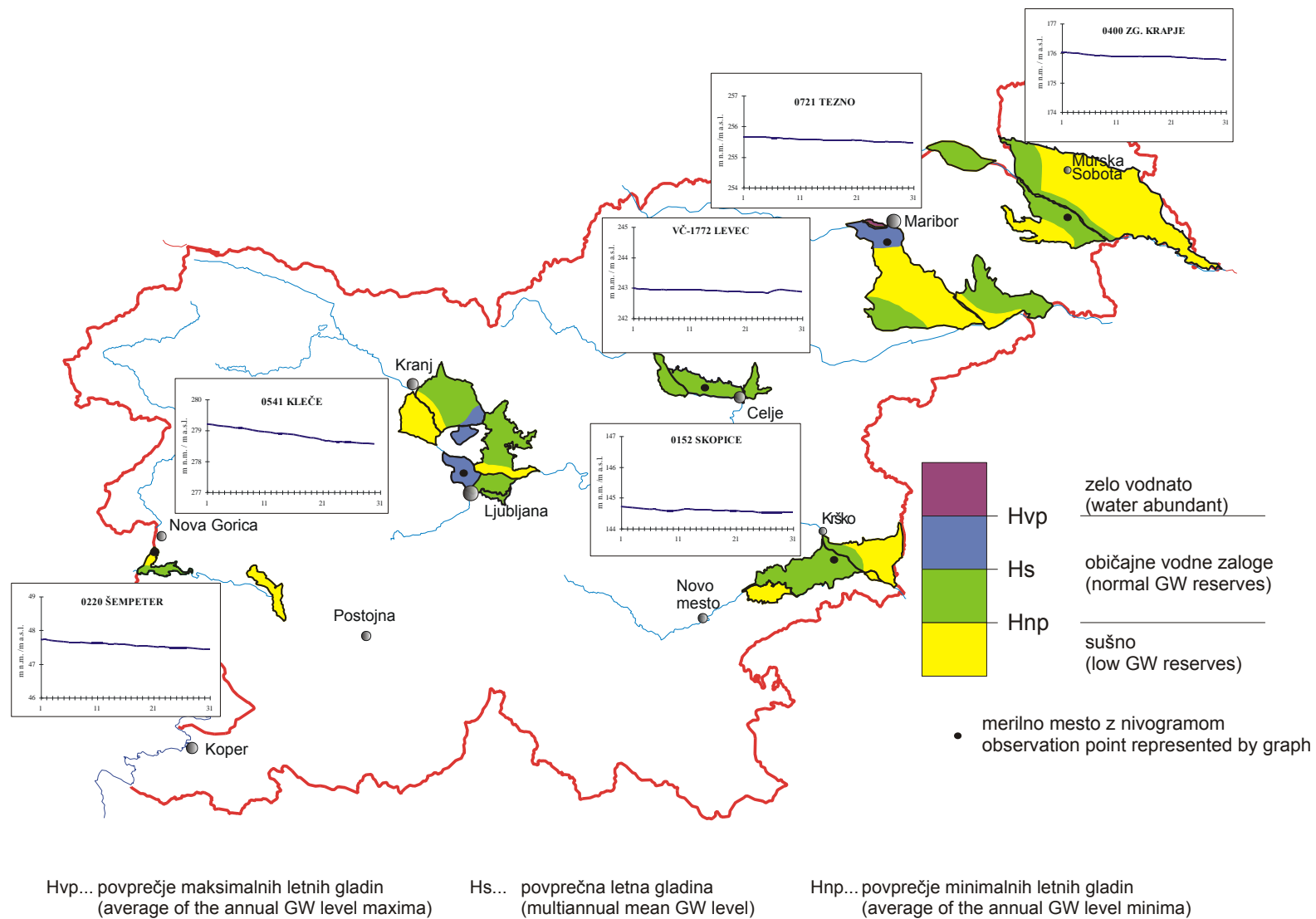
Slika 0.1.1. V vodonosnikih Ljubljanske kotline sta kombinirani medzrnska in kraška poroznost. Primer zakraselega konglomerata na Sorškem polju (posnetek iz Brega ob Savi)

Figure 0.1.1. Aquifers of Ljubljana basin exhibit both intergranular and karst porosity. Karstified conglomerate at Sorško polje (Breg ob Savi locality).

Slika 0.1.2. Kranjsko polje (posnetek iz Apna pod Krvavcem)

Figure 0.1.2. Kranjsko polje (photo taken from Apno at foothill of Krvavec massif)

Slika 0.1.2.3. Stanje vodnih zalog in nihanje gladin podzemne vode v mesecu avgustu 2004 v največjih slovenskih aluvialnih vodonosnikih
 Figure 0.1.2.3. Groundwater reserves and groundwater level oscillations in important alluvial aquifers of Slovenia in August 2004

